

ETIČKI KODEKS

Strana:
1 od 9

Ova on-line kopija procedure na Intranetu je kontrolirani dokument i odobren za upotrebu. Štampani dokument sa Intraneta služi samo za informaciju.

U ovom dokumentu sve strane su u istom izdanju i u istoj reviziji!

3	0	S. Bajrić Dž. Aganović	A. Džubur, M. Bećirević, N. Šormaz	Dž. Aganović	M. Hadžović	29.11.2018.
2		Dž. Aganović S. Bajrić M. Begić-Žiga	A. Džubur, M. Bećirević, N. Šormaz	Dž. Aganović	M. Hadžović	24.02.2017.
1		Dž. Aganović M. Begić-Žiga	A. Džubur, A. Peljto, M. Hadžialić	Dž. Aganović	I. Krpić	26.01.2015.
Izdanje	Rev.	Izradio (Inicijal imena i prezime)	Verificirao (inicijal imena i prezime)	Uskladio sa IMS (Inicijal imena i prezime)	Odobrio predsjednik SP (Inicijal imena i prezime)	Datum važnosti
IZMJENE DOKUMENTA						

ETIČKI KODEKS

Strana:
2 od 9

Sadržaj:

1. UVOD.....	3
2. NAČELA ETIČKOG KODEKSA.....	3
3. OSTALE ODREDBE.....	9

ETIČKI KODEKS

Strana:
3 od 9

Na osnovu člana 6. i 20. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine, člana 26. Statuta KJKP "TOPLANE-SARAJEVO" d.o.o. Sarajevo, a na prijedlog Nadzornog odbora, Skupština Preduzeća, na sjednici održanoj dana 29.11.2018. godine, donijela je

ETIČKI KODEKS
KJKP "TOPLANE-SARAJEVO" d.o.o. SARAJEVO

1. UVOD

Član 1.

Etičkim kodeksom preduzeća KJKP "TOPLANE-SARAJEVO" d.o.o. Sarajevo utvrđuju se pravila i principi dobrog ponašanja koji su obavezujući za sve radnike Preduzeća uključujući i članove Uprave, Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i direktora interne revizije (u daljnjem tekstu povezana lica) u međusobnim odnosima, odnosima sa poslovnim partnerima, sa korisnicima, trećim licima, sa javnošću kao i upoznavanje građana sa ponašanjem koje imaju pravo očekivati od radnika i drugih povezanih lica Preduzeća.

Član 2.

Podsticanje etičkog ponašanja postići će se definisanjem načela i pravila ponašanja, pozitivnim primjerima otkrivanja i rješavanja potencijalnih etičkih problema i njihovo sankcionisanje.

Član 3.

Etički kodeks, važan za razumijevanje i ispunjavanje obaveza i dužnosti u poslovanju Preduzeća, kao neophodni minimum sadrži obaveze u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o zabrani diskriminacije:

- a) zabranu u pogledu sukoba interesa,
- b) zabranu odavanja poslovnih tajni,
- c) zabranu u pogledu konkurencije,
- d) zabranu u pogledu kredita,
- e) zabranu podmićivanja,
- f) izjavu kojom se propisuju dužnosti utvrđene Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH.

Član 4.

Sa sadržajem Etičkog kodeksa moraju biti upoznata sva lica na koja se Etički kodeks odnosi, jer isti predstavlja osnov za razumijevanje zajedničkih i bitnih obaveza i odgovornosti povezanih sa radom Preduzeća, kao i za rješavanje pravnih i moralnih dilema.

2. NAČELA ETIČKOG KODEKSA

Član 5.

Načela Etičkog kodeksa predstavljaju vrijednost i pravila ponašanja svih povezanih lica Preduzeća (radnici, članovi Uprave, Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i direktor interne revizije), čije kršenje obavezno povlači pokretanje disciplinske odgovornosti.

ETIČKI KODEKS

Strana:
4 od 9

I – Načelo sukoba interesa

Član 6.

- (1) Povezano lice treba da izbjegava stvarne ili očigledne sukobe interesa sa Preduzećem naročito u ličnim ili profesionalnim odnosima.
- (2) Sukob interesa se javlja kada lični, odnosno profesionalni interes povezanog lica onemogućava, može eventualno onemogućiti ili se čini da materijalno onemogućava interes ili poslovanje Preduzeća ili sposobnosti povezanog lica da ispunjava svoje obaveze i odgovornosti.
- (3) Povezano lice dužno je omogućiti uvid Nadzornom odboru i Odboru za reviziju u sve transakcije ili odnose za koje povezano lice opravdano očekuje da bi mogle dovesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa sa Preduzećem.
- (4) Nije dopušteno Preduzeću da prilikom poslovanja povezanom licu nudi povoljnije uslove od onih koje nudi drugim licima koja nisu povezana sa Preduzećem.
- (5) Sljedeća lica se imaju smatrati povezanim licima i to:
  - članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno lica koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa povezanim licima,
  - pravno lice u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice kako je navedeno u prethodnim odredbama, član Nadzornog odbora, Odbora za reviziju ili član Uprave,
- (6) Ako povezano lice zna ili je moralo znati da je neko drugo povezano lice radilo ili djelovalo u suprotnosti sa odredbama ovog kodeksa, dužno je o tome odmah obavijestiti Upravu i Nadzorni odbor ili komisiju za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.

II- Načelo korporativne mogućnosti

Član 7.

- (1) U ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti povezana lica treba da rade na unapređenju legitimnih interesa Preduzeća uvijek i kada se zato ukaže potreba.
- (2) Povezana lica ne smiju za svoje potrebe koristiti mogućnosti koje otkriju u ispunjavanju njihovih obaveza i odgovornosti prema Preduzeću, odnosno koristiti imovinu Preduzeća ili informacije, druge resurse ili svoj eventualni položaj, radi vlastite lične koristi ili koristi trećih lica na štetu Preduzeća.
- (3) Nije dozvoljeno da postoje suprotni interesi, odnosno rivalitet između povezanog lica i Preduzeća, kojima se može nanijeti finansijska šteta Preduzeću.
- (4) Uprava, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju utvrdiće da li se nekom od prethodno navedenih radnji uzrokuje finansijska šteta Preduzeću, a na osnovu relevantnih činjenica i dokaza, uključujući i slučaj u kojem se u lične svrhe koriste resursi odnosno mogućnosti Preduzeća.

III- Načelo stručne sposobnosti i savjesnog postupanja

Član 8.

Povezana lica dužna su vršiti svoje poslove savjesno, stručno, nepristrasno i uz dužnu pažnju, te pri tome poštivati sve zakonske propise i druga odgovarajuća pravna akta.

ETIČKI KODEKS

Strana:
5 od 9

IV - Načelo zaštite i pravilne upotrebe imovine Preduzeća

Član 9.

- (1) Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju obavezni su u ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti podsticati na odgovorno korištenje i kontrolu imovine i resursa Preduzeća.
- (2) Imovina Preduzeća u koju spadaju podaci, materijali, rezervni dijelovi, intelektualna svojina, objekti, postrojenja, softveri i ostala imovina koja je u vlasništvu, pod zakupom ili se nalazi u posjedu Preduzeća, mora se koristiti u opravdane poslovne svrhe Preduzeća i ne smiju se koristiti u privatne svrhe.

V- Načelo povjerljivosti

Član 10.

- (1) Povezana lica su obavezna da poštuju povjerljivost podataka do kojih dolaze u ispunjavanju svojih radnih obaveza, osim u slučajevima u kojima objavljivanje odobri nadležni organ Preduzeća ili je takvo objavljivanje zakonski utvrđeno. U povjerljive podatke spadaju i svi podaci nejavnog karaktera koji mogu biti od koristi konkurentima.
- (2) Poslovnom tajnom smatraju se informacije o poslovanju za koje se očito može utvrditi da bi prouzrokovale štetu Preduzeću, ako dođu u posjed trećeg lica bez saglasnosti Preduzeća.
- (3) Nadzorni odbor je dužan posebnom odlukom ili poslovníkom utvrditi koja informacija ima karakter poslovne tajne, te lica odgovorna za njihovo korištenje i čuvanje.
- (4) Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podaci koji po zakonu nemaju karakter tajne.
- (5) Svako kršenje i odavanje poslove tajne predstavlja težu povredu radne obaveze, za koju se izriče odgovarajuća disciplinska mjera.
- (6) Dužnost čuvanja poslovne tajne ostaje i poslije prestanka radnog odnosa u Preduzeću zaposlenicima, odnosno prestanka članstva u Upravi ili Nadzornom odboru.
- (7) Zaštita informacija o zaposlenima.

Podaci o zaposlenima predstavljaju povjerljive podatke i uživaju posebnu zaštitu.

Podaci o kandidatima za radna mjesta mogu biti korišćeni samo u svrhu zapošljavanja.

Zaposleni imaju pravo da budu obavješteni o postupcima prikupljanja i načinu upotrebe informacija o njima i njihovim aktivnostima tokom radnog odnosa.

Podaci o zaposlenima ne mogu biti saopšteni trećim licima u skladu sa PR/PZLP/01.

VI -Načelo usklađenosti sa zakonom, pravilima i propisima

Član 11.

- (1) U izvršavanju svojih zadataka Uprava i Nadzorni odbor, dužni su se aktivno uključiti i učestvovati u kontroli provođenja važećih zakona, pravilnika, odluka i drugih propisa.
- (2) Ukoliko bilo koje povezano lice dođe do saznanja o bilo kojoj informaciji za koju smatra da predstavlja dokaz o materijalnom kršenju zakona, pravilnika i drugih akata koji se primjenjuju u Preduzeću, dužno je pismeno ukazati na tu informaciju direktoru, Upravi ili Nadzornom odboru.

ETIČKI KODEKS

Strana:
6 od 9

VII- Načelo podsticanja prijavljivanja nezakonitog i neetičkog ponašanja

Član 12.

- (1) Nadzorni odbor i Uprava su dužni uticati da se u Preduzeću aktivno unapređuje etičko ponašanje i podsticati zaposlenike na prijavljivanje dokaza o nezakonitom ili neetičkom ponašanju.
- (2) U ispunjavanju obaveza iz ovog kodeksa, povezana lica mogu biti ponekad izložena etičkoj dvojbi i to kada nisu sigurna koje je ponašanje etičko. U tim slučajevima obavijestiće svog neposrednog rukovodioca ili organ upravljanja u Preduzeću da o tome zauzme se stav.

Član 13.

- (1) U cilju praćenja primjene načela Etičkog kodeksa, odnosno njihovog kršenja, Nadzorni odbor na prijedlog Uprave imenuje Komisiju za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa koja broji 5 članova, a imenuje se na period od 4 godine.
Komisija ima ovlaštenje da u svakom konkretnom slučaju kršenja načela Etičkog kodeksa pokrene postupak za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti.
- (2) Postupak za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti se provodi prema odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, kojeg na prijedlog Nadzornog odbora donosi Skupština Preduzeća.

Član 14.

Svaki zaposlenik Preduzeća može dostaviti dokaze o nezakonitom ili neetičkom ponašanju Komisiji za praćenje primjene Etičkog kodeksa, koji je dužna da ocijeni pružene dokaze i po potrebi pokrene disciplinski postupak.

Član 15.

Komisija za praćenje primjene Etičkog kodeksa je dužna da jednom godišnje podnese izvještaj Nadzornom odboru Preduzeća .

VIII- Načelo jednakog postupanja

Član 15.a.

Jednako postupanje je osnovni princip na kome se temelji zaštita od diskriminacije na način da se radnici ne bi doveli u nepovoljniji položaj, za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama, zbog svoje boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog izražavanja ili orijentacije, u sljedećim oblastima:

- a) zapošljavanja, rada i radnih uslova, uključujući pristup zaposlenju, zanimanju, kao i radnih uslova, naknada, nepredovanja u službi i otpuštanja sa posla,
- b) zdravstvene zaštite, uključujući dostupnost zaštite i liječenja,
- c) obuke, uključujući početno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje, sve vrste i sve nivoe profesionalnog usmjerenja, naprednog stručnog usavršavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije, uključujući i sticanje praktičnog radnog iskustva,
- d) članstva u profesionalnim organizacijama, uključujući članstvo u organizaciji radnika ili poslodavaca ili u bilo kojoj organizaciji čiji članovi obavljaju neko određeno zanimanje, uključenost u takve organizacije i povoljnosti koje pružaju takve organizacije,

ETIČKI KODEKS

Strana:
7 od 9

Svi radnici imaju pravo na jednako postupanje, te je zabranjeno preduzimanje bilo kojih radnji, kojima se krši navedeno pravo.

- e) Zaštita lica sa trajnim ili privremenim posebnim potrebama.
Osobe sa trajnim ili privremenim posebnim potrebama pri zapošljavanju, obavljanju radnih obaveza i ostalih aktivnosti imaju, uz poštovanje i uvažavanje njihovih posebnih potreba, ista prava kao i ostala lica.

IX- Načelo zabrane nedopuštenih aktivnosti Preduzeća

Član 16.

Preduzeću je zabranjeno obavljanje sljedećih aktivnosti:

- a) davanje kredita ili pozajmica zaposlenim, trećim licima ili pružanje garancija ili osiguranje za kredite,
- b) davanje putem donacija u suprotnosti sa odredbama važećih zakona o dodjeli sredstava ili donacijama,
- c) isplata plaća zaposlenim na bilo kojoj listi čekanja,
- d) isplata plaća zaposlenim koja je protivna odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju,
- e) učešće u postupku nabavke u svojstvu ponuđača bilo kojeg lica koje je pripremalo poziv za tender,
- f) vršenje izmjena ili dopuna u bilo kojem već zaključenom ugovoru o nabavci osim ako nisu izvršene u skladu sa važećim zakonima o nabavci,
- g) prihvatanje plaćanja sredstvom koje zamjenjuje novac, plaćanja u naturi ili gotovinskom ekvivalentu,
- h) investiranje tekućih sredstava, osim kada se radi o odobrenim investicijama u skladu sa zakonima o investiranju javnih fondova,
- i) zaključenje ugovora o raspolaganju sa ukupnom vrijednošću većom od 10.000 KM, bez potpisa direktora i odgovornog člana Uprave,
- j) obnavljanje ili materijalno mijenjanje postojećih zajmova dodijeljenih povezanom licu ili trećim stranama.
- k) zahtijevanja ili primanja ili obećanja dara ili usluge ili druge koristi.**
- l) davanja ili obećavanja dara ili usluge ili kakve druge koristi.**

X-Načelo zabrane podmićivanja

Član 17.

Povezano lice ne smije u obavljanju poslova i zadataka ili povodom tog obavljanja zahtijevati, primiti, primiti obećanje dara ili usluge ili putovanja ili besplatna jela i pića ili druge koristi ili drugih oblika beneficija za sebe ili drugoga, u prostorijama i van prostorija Preduzeća, u zemlji i inostranstvu, osim protokolarnog ili prigodnog dara manje vrijednosti u novogodišnjim, blagdanskim i drugim prigodama kada se neprihvatanje dara smatra činom nepristojnosti.

Član 18.

Povezano lice ne smije u obavljanju poslova i zadataka ili povodom tog obavljanja učiniti, dati obećanje dara ili usluge ili putovanja ili besplatna jela i pića ili druge koristi ili drugih oblika

ETIČKI KODEKS

Strana:
8 od 9

beneficija trećim licima uključujući a neograničavajući se na poslovne partnere, poslovne saradnike, korisnike grijanja KJKP "TOPLANE – SARAJEVO" d.o.o. Sarajevo, političke stranke, državne službenike, izabrane dužnosnike svih nivoa vlasti, predstavnike medija, predstavnike međunarodnih organizacija i agencija, predstavnike udruženja građana, u prostorijama i van prostorija Preduzeća, u zemlji i inostranstvu, osim protokolarnog ili prigodnog dara manje vrijednosti u novogodišnjim, blagdanskim i drugim prigodama kada se dar smatra činom pristojnosti.

Član 19.

Ukoliko je povezanom licu ponuđen dar ili neka druga vrijednost iz člana 17. ovog Etičkog kodeksa dužan je iste odbiti primiti, odnosno uručeno vratiti, identificirati osobu koja je to učinila i uz svjedoke sačiniti zapis, te o tome obavijestiti pretpostavljenog i Komisiju za praćenje primjene Etičkog kodeksa.

Ako je povezano lice u nedoumici da li se ponuđeno može smatrati samo prigodnim darom dužan je o tome zatražiti mišljenje neposrednog rukovodioca i Predsjednika komisije za provođenje Etičkog kodeksa i o tome sačiniti zapis.

Ukoliko primi dar iz člana 18. ovog Etičkog kodeksa povezano lice je dužno isti zapisnički predati na čuvanje u magacin za čuvanje darova.

O raspodijeli darova odlučuje posebna Komisija formirana od jednog člana Komisije za primjenu provođenje Etičkog kodeksa, jednog člana sindikata i jednog član Kabineta, a u skladu sa Procedurom za raspodjelu primljenih darova.

Primljeni i uručeni darovi evidentiraju se u Registar darova.

Član 21.

Povezano lice koje je osobno neposredno vidjelo ili ima saznanja o aktivnostima iz člana 17. i 18. Ovog Etičkog kodeksa dužno je o tome obavijestiti nadležne organe, neposrednog rukovodioca i Komisiju za provođenje Etičkog kodeksa.

XI-Načelo transparentnosti u radu

Član 22.

Obzirom da Preduzeće djelatnost proizvodnje i distribucije toplotne energije vrši kao javnu službu od javnog interesa to će promovirati i implementirati princip transparentnosti u svim radnim procesima (uključujući, a neograničavajući se na procese javnih nabavki, proizvodnje, servisa, prodaje, imenovanja i zapošljavanja) ne ugrožavajući pri tome poslovne tajne Preduzeća.

Svako povezano lice dužno je potpisati izjavu da li je u sukobu interesa u smislu člana 6. ovog kodeksa i u rodbinskim vezama sa drugim povezanim licima u Preduzeću.

U tu svrhu Preduzeće će izraditi:

- vodič za pristup informacijama kojima raspolaže Preduzeće;
- registar dostupnih informacija u KJKP "TOPLANE – SARAJEVO" d.o.o. Sarajevo; i
- registar izjava o sukobu interesa svih povezanih lica.

XII Načelo zaštite prijavljivanja nezakonitosti

Član 17.

Niko ne smije biti kažnjen ili na bilo koji način trpiti štetne posljedice prijavljivanja nezakonitosti ili postupanja suprotno Etičkom kodeksu.

XIII- Načelo obaveznog postupanja po odredbama kodeksa

Član 18.

- (1) Od povezanih lica očekuje se da djeluju i postupaju u skladu sa Etičkim kodeksom.
- (2) Dodatna pojašenja i tumačenja kodeksa daje Skupština Preduzeća.
- (3) Pravila etičkog kodeksa su obavezna za sve i ne postoji mogućnost odricanja.

3. OSTALE ODREDBE

Član 19.

Uprava će propisati obavezujuća Uputstva o primjeni Etičkog kodeksa u poslovnom ponašanju i u procesu nabavke.

Član 20.

Svako kršenje odredbi Etičkog kodeksa rezultiraće obavezanim pokretanjem postupka odgovornosti u skladu sa pozitivnim propisima i internim pravilima Preduzeća.

Član 21.

Etički kodeks će se objaviti na web stranici Preduzeća, na oglasnim pločama i Intranet mreži Preduzeća, a stupa na snagu 8 dana od dana objavljivanja na web stranici Preduzeća.

Član 22.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje primjena Etičkog kodeksa EK/00/01 izdanje 2 od 24.02.2017. godine.